

5.4 - Killing the Messenger

Split of the Kingdom 4

The Navi's Invitation (11-22)

<p>יא וְנָבִיא אֶחָד זָקֵן, יָשָׁב בְּבֵית-אֵל; וַיְבֹא בָנָו וַיְסַפְּרוּ-לוֹ אֶת-כָּל-הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר-עָשָׂה אִישׁ-הָאֱלֹהִים הַיּוֹם בְּבֵית-אֵל, אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵל-הַמֶּלֶךְ, וַיְסַפְּרוּם, לְאָבִיהֶם.</p>	<p>11 Now there dwelt an old prophet in Beth-el; and one of his sons came and told him all the works that the man of God had done that day in Beth-el, and the words which he had spoken unto the king, and they told them unto their father.</p>
<p>יב וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אָבִיהֶם, אִי-זֶה הַדֶּרֶךְ הֵלֵךְ; וַיֵּרְאוּ בָנָיו, אֶת-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֵלֵךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר-בָּא, מִיְהוּדָה.</p>	<p>12 And their father said unto them: 'What way went he?' For his sons had seen what way the man of God went, that came from Judah.</p>
<p>יג וַיֹּאמֶר, אֶל-בָּנָיו, חַבְּשׁוּ-לִי, הַחֲמֹר; וַיַּחְבְּשׁוּ-לוֹ הַחֲמֹר, וַיִּרְכַּב עָלָיו.</p>	<p>13 And he said unto his sons: 'Saddle me the ass.' So they saddled him the ass; and he rode thereon.</p>
<p>יד וַיֵּלֶךְ, אַחֲרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים, וַיִּמְצָאֵהוּ, יֹשֵׁב תַּחַת הָאֵלֶּה; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, הֲאֵתָה אִישׁ-הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר-בָּאתָ מִיְהוּדָה--וַיֹּאמֶר אָנִי.</p>	<p>14 And he went after the man of God, and found him sitting under a terebinth; and he said unto him: 'Art thou the man of God that camest from Judah?' And he said: 'I am.'</p>
<p>טו וַיֹּאמֶר אֵלָיו, לֵךְ אִתִּי הַבַּיְתָה; וְאָכַל, לֶחֶם.</p>	<p>15 Then he said unto him: 'Come home with me, and eat bread.'</p>
<p>טז וַיֹּאמֶר, לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתְּךָ--וְלָבֹא אִתְּךָ; וְלֹא-אֶכַל לֶחֶם, וְלֹא-אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ מִיַּיִם, בַּמָּקוֹם, הַזֶּה.</p>	<p>16 And he said: 'I may not return with thee, nor go in with thee; neither will I eat bread nor drink water with thee in this place.'</p>

<p>יז כִּי-דָבַר אֱלֹהִים, בְּדָבַר יְהוָה, לֹא-תֹאכַל לֶחֶם, וְלֹא-תִשְׁתֶּה שָׁם מַיִם; לֹא-תָשׁוּב לְלֶכְתְּךָ, בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר-הִלַּכְתָּ בָּהּ.</p>	<p>17 For it was said to me by the word of the LORD: Thou shalt eat no bread nor drink water there, nor turn back to go by the way that thou camest.'</p>
<p>יח וַיֹּאמֶר לוֹ, גַּם-אֲנִי נָבִיא כְּמוֹךָ, וּמִלְאָךְ דָּבַר אֱלֹהִים בְּדָבַר יְהוָה לֵאמֹר הַשְׁבֵהוּ אֵתְךָ אֶל-בֵּיתְךָ, וַיֹּאכַל לֶחֶם וַיִּשְׁתֶּה מַיִם; כַּחַשׁ, לוֹ.--</p>	<p>18 And he said unto him: 'I also am a prophet as thou art; and an angel spoke unto me by the word of the LORD, saying: Bring him back with thee into thy house, that he may eat bread and drink water.'--He lied unto him.--</p>
<p>יט וַיָּשָׁב אִתּוֹ, וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ--וַיִּשְׁתֶּה מַיִם.</p>	<p>19 So he went back with him, and did eat bread in his house, and drank water.</p>
<p>כ וַיְהִי, הֵם יֹשְׁבִים אֶל-הַשְּׁלֶחֶן; {פ} וַיְהִי, דְבַר-יְהוָה, אֶל-הַנְּבִיא, אֲשֶׁר הֵשִׁיבוֹ.</p>	<p>20 And it came to pass, as they sat at the table, {P} that the word of the LORD came unto the prophet that brought him back.</p>
<p>כא וַיִּקְרָא אֶל-אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר-בָּא מִיְהוּדָה לֵאמֹר, כֹּה, אָמַר יְהוָה: יַעֲזֹב, כִּי מָרִיתָ פִּי יְהוָה, וְלֹא שָׁמַרְתָּ אֶת-הַמִּצְוָה, אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.</p>	<p>21 And he cried unto the man of God that came from Judah, saying: 'Thus saith the LORD: Forasmuch as thou hast rebelled against the word of the LORD, and hast not kept the commandment which the LORD thy God commanded thee,</p>
<p>כב וַתָּשָׁב, וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתִּשְׁתֶּה מַיִם, בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹהִים, אֶל-תֹּאכַל לֶחֶם וְלֹא-תִשְׁתֶּה מַיִם--לֹא-תָבוֹא נְבִלְתְּךָ, אֶל-קֶבֶר אֲבֹתֶיךָ.</p>	<p>22 but camest back, and hast eaten bread and drunk water in the place of which He said to thee: Eat no bread, and drink no water; thy carcass shall not come unto the sepulchre of thy fathers.'</p>

Who is this Navi?

1. Radak 13:11

ונביא אחד זקן. תרגום יונתן ונביא שקרא חד סבא ויש נוסחאות שכתוב בהם ושמיה מיכה וכן בדברי רז"ל כי מיכה היה, מהם אמרו כי אמציה כהן בית אל היה ומהם אמרו זה עידוא הנביא ומהם אמרו זה יונתן בן גרשם ותחלת ישיבתו בשמרון היתה כמו שכתוב בדברי יאשיהו הנביא

Why did he lie to the Ish Elokim?

2. Radak 13:18

כחש לו. כי נביא שקר היה והוא האזין לדבריו ונענש בזה כי היה לו לחקור ולשאול עליו אם הוא נביא אמת והוא עבר על דברי עצמו לפיכך היתה מיתתו בידי שמים שנאמר אשר לא ישמע אל דברי הנביא אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו כל שכן אם הוא עצמו לא ישמע אל דברי עצמו אשר דבר בשם ה':

3. Abarbanel 13:18

וגם היה צריך להבחין הזקן ראשונה אם היה נביא אמת ליי', ואחרי ההודעה שהיה נביא אמת על פי האותות והמופתים אז יוכל להאמין בדבריו, ועבר איש האלקים אם כן על דברי אמת ועבר על נבואתו, ולפיכך היה מיתתו בידי שמים, כל שכן שהיה לו לומר אם הזקן הזה הוא נביא לה' איך נתישב בבית אל בתוך עם טמא שפתיים עובדי עבודה זרה? והיה לו להפרד מהם ומחברת', ואם לא נתפרד הנה הוא בכלל עיר הנדחת ודינו כדינם. והנראה מן הספור הזה כלו הוא, שהנביא הזקן לא עשה זה להרשיע ולא להרע לאיש האלקים, אבל חשב בלבו שאיש האלקים לא הוזהר מהשם יתברך על מניעת המאכל והמשתה, כי אין חפץ להשם יתברך שהאדם יסגף גופו וימנע ממנו חקו, וחשב שאיש האלקים אמרו מלבו כדי שלא יפצרו בו ללכת לבית ירבעם, ולזה דבר על לבו להביאו לאכול בביתו, כי רחם עליו מגודל החום והוא עיף ויגע, וזהו אמרו כחש לו, ר"ל שהזקן בלבו כחש לאיש האלקים בלבו מה שאמר לו שהשם צוהו שלא יאכל ולא ישתה במקום ההוא וחשב שהיה בזה רצונו לא מצווה, ולזה הפציר בו לאכול, כי אם היה חושב שדבר ה' הוא לא היה פוצר בו, כי הנה הוא התאבל על מותו הרבה, ובעבור זה נענש איש אלקים יען אשר לא שמע בקול ה' אשר צוהו ולא נענש הנביא הזקן, לפי שלא עבר על מצות השם כמוהו, ושהיה חטאו בשגגה גם בלא דעת ולא כמתכוון לחטוא

Terrible Repercussions (23-32)

<p>כג ויהי, אחרי אכלו לחם--ואחרי שתותו; ויחבש-לו החמור, לנביא אשר השיבו.</p>	<p>23 And it came to pass, after he had eaten bread, and after he had drunk, that he saddled for him the ass, namely, for the prophet whom he had brought back.</p>
<p>כד ויילך, וימצאהו אריה בדדו וימיתהו; ותהי נבלתו, משלקת בדדו, והחמור עמד אצלה, והאריה עמד אצל הנבלה.</p>	<p>24 And when he was gone, a lion met him by the way, and slew him; and his carcass was cast in the way, and the ass stood by it; the lion also stood by the carcass.</p>
<p>כה והנה אנשים עברים, ויראו את-הנבלה משלקת בדדו, ואת-האריה, עמד אצל הנבלה; ויבאו וידברו בעיר, אשר הנביא הזקן ישב בה.</p>	<p>25 And, behold, men passed by, and saw the carcass cast in the way, and the lion standing by the carcass; and they came and told it in the city where the old prophet dwelt.</p>
<p>כו וישמע הנביא, אשר השיבו מן-הדרך, ויאמר איש האלהים הוא, אשר מרה את-פי יהוה; ויתגהו יהוה לאריה, וישברהו וימתהו, כדבר יהוה, אשר דבר-לו.</p>	<p>26 And when the prophet that brought him back from the way heard thereof, he said: 'It is the man of God, who rebelled against the word of the LORD; therefore the LORD hath delivered him unto the lion, which hath torn him, and slain him, according to the word of the LORD, which He spoke unto him.'</p>
<p>כז וידבר אל-בניו לאמר, חבשו-לי את-החמור; ויחבשו.</p>	<p>27 And he spoke to his sons, saying: 'Saddle me the ass.' And they saddled it.</p>

<p>כח וַיֵּלֶךְ, וַיִּמְצָא אֶת-נִבְלָתוֹ מְשֻׁלָּכֶת בַּדֶּרֶךְ, וְחֲמֹר וְהָאֲרִיָּה, עֹמְדִים אֶצְל הַנִּבְלָה: לֹא-אָכַל הָאֲרִיָּה אֶת-הַנִּבְלָה, וְלֹא שָׁבַר אֶת-הַחֲמֹר.</p>	<p>28 And he went and found his carcass cast in the way, and the ass and the lion standing by the carcass; the lion had not eaten the carcass, nor torn the ass.</p>
<p>כט וַיִּשָּׂא הַנְּבִיא אֶת-נִבְלַת אִישׁ-הָאֱלֹהִים, וַיִּנְחֵהוּ אֶל-הַחֲמֹר--וַיִּשְׂיבֵהוּ; וַיָּבֵא, אֶל-עִיר הַנְּבִיא הַזֶּקֶן, לְסַפֵּד, וּלְקַבְּרוֹ.</p>	<p>29 And the prophet took up the carcass of the man of God, and laid it upon the ass, and brought it back; and he came to the city of the old prophet, to lament, and to bury him.</p>
<p>ל וַיִּנַּח אֶת-נִבְלָתוֹ, בְּקַבְּרוֹ; וַיִּסְפְּדוּ עָלָיו, הַיּוֹי אָחִי.</p>	<p>30 And he laid his carcass in his own grave; and they made lamentation for him: 'Alas, my brother!'</p>
<p>לא וַיְהִי, אַחֲרֵי קִבְּרוֹ אֹתוֹ, וַיֹּאמֶר אֶל-בָּנָיו לֵאמֹר, בְּמוֹתִי וּקְבַרְתֶּם אֹתִי בְּקַבֵּר אִשְׁרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים קְבוּר בּוֹ: אֶצְל, עֲצַמֹתָיו, הַנִּיחִי, אֶת-עֲצַמֹתַי.</p>	<p>31 And it came to pass, after he had buried him, that he spoke to his sons, saying: 'When I am dead, then bury me in the sepulchre wherein the man of God is buried; lay my bones beside his bones.'</p>
<p>לב כִּי הָיָה יְהוֹיָה הַדְּבָר, אֲשֶׁר קָרָא בְּדָבַר יְהוָה, עַל-הַמְּזֻבָּח, אֲשֶׁר בְּבֵית-אֵל; וְעַל כָּל-בְּתֵי הַבָּמֹת, אֲשֶׁר בְּעָרֵי שְׁמֶרֶן. {פ}</p>	<p>32 For the saying which he cried by the word of the LORD against the altar in Beth-el, and against all the houses of the high places which are in the cities of Samaria, shall surely come to pass.' {P}</p>

Why did he die?

4. Mei Hashiloach II, Bereishis 2

וחשך הוא אמון מוצנע, היינו שבתפיסתו אי אפשר להשיג גודל עמקות אורו מחמת שהוא מאוד מוצנע ועמוק, וזה ההעלם יכול להיות אפילו באנשים גדולים אפילו בנביאים, וצריך לבקש רחמים שלא יארע להם טעות חלילה, וכמו שמצינו באלה הראשונים שהיה יצור כפיו של הקב"ה וגם מחוה שהיתה אם כל חי שנעלם מהם והנחש הטעה אותה, וגם אדה"ר נמשך אחרי דברי הנחש שכל דבריו היו כמו שכתוב (משלי ה' ג') וחלק משמן חכה, וכמו שכתוב (בראשית ג' ו') ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעיניו ונחמד העץ להשכיל, וכמו שקרה לעדו הנביא שהטעהו הנביא השקר נגד מאמר מפורש מהש"י שאמר לו (מלכים א' י"ג, י"ח) גם אני נביא כמוך.

What is the symbolism of this terrible death?

5. Ralbag 13:24

והנה זה היה פלא גדול שהאריה המיתו ולא שבר את החמור ולא אכל את הנבלה כי מה' היה למען יודע ענשו זה ויקחו מוסר היודעים עם שאולי יהיה זה סבה להשי' ירבעם מדרכו הרעה בראותו כי על חטא זה נענש הנביא זה העונש הנפלא:

What in the world is going on here? He essentially set up the Ish Elokim for death and now eulogizes him and wants to be buried with him?

6. Ralbag 13:31

אצל עצמותיו הניחו את עצמותי. צוה זה כי ידע שעצמות איש האלהים ימלטו שלא ישרפם יאשיהו ולמלט עצמותיו עשה זה וכן כתיב וימלטו עצמותיו את עצמות הנביא אשר בא משמרן וזה ראה שזה הנביא הזקן בא משמרן:

What is the point of this whole story?

7. Ralbag 13:18

כחש לו. **ראוי שיפול ספק** איך לא נענש זה הנביא אשר השיבו שאמר לו בשם ה' אשר לא צוהו לדבר וכבר נתבאר בתורה שהעושה זה חייב מיתה בידי שמים, **ועוד יפול ספק** למה נענש הנביא אשר בא מיהודה והנה חשב כי דבר ה' אליו שישבו בבית אל ויאכל שם לחם כי כן מצאנו באברהם שצוהו הש"י שיעלה את בנו לעולה ואחר כן צוהו שנית שלא ישלח ידו אל הנער, **ואולם התשובה בזה הספק השני** לא תקשה מאד לפי מה שביארנו אנחנו בענין עקדת יצחק וזה שהש"י לא שב מצוויו הראשון אבל באר לו שרצונו היה באומרו והעלהו שם לעולה שיעלהו שם בעבור העולה כדי שיתחנך יצחק בעבודת הש"י כמו שבארנו שם ואמנם בזה המקום היה

שב הש"י מצוויו הראשון וזה לא יתכן שיהיה ומפני זה היה ראוי שיתן אל לבו הנביא אשר מיהודה כי נביא שקר הוא ולא יאמין לדבריו, וכאן הותר זה הספק, **ואולם הספק הראשון** יש בהתרו מהקושי וידמ' כי לרוב עונותיה' שם הסתיר הש"י פניו מהם ולא ענשם על חטאיהם כדרך אמרו לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה וגו', הלא תראה כי לאהבת הש"י יהודה וירוש' ענש את רחבעם והעלה עליו מלך מצרים בשנה החמישית למלכות ולא התחיל לחטוא עד השנה הרביעית כמו שנזכר בס' דברי הימים ואולם ירבעם לא שמע קול נוגש והנה נעשה בזה הענין פלא אחר והוא שהשרה השם נבואתו לנביא השקר ויותר נפלא מזה שכבר הגיע לו הנבואה בהקיץ לפי הנראה ואע"פ שאפשר שנא' שהנביא' אשר מיהודה ובני הנביא הזקן היו יושבים אל השולחן ובא דבר ה' אל הנביא הזקן בחלום וידמה שכמו שהשרה הש"י השכינה על בלעם בעבור יש' ואע"פ שלא היה נביא כ"א קוסם כן שפך רוחו על זה הנביא הזקן בעבור חטא איש האלהים והיה זה מדה כנגד מדה הוא האמין נביא השקר במה שלא היה ראוי להאמינו ואפילו אם היה נביא אמת והוצרך מפיו לשמוע דבר ה' על דבר ענשו וחטאו אשר חטא:

Yerovam's Response (33-34)

<p>לג אַחַר הַדְּבָר הַזֶּה, לֹא-שָׁב יִרְבָּעָם מִדְּרָכֹו הַרְעָה; וַיֵּשֶׁב וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הָעָם, כְּהֲנִי בָמוֹת-- הַחֲפִצִּי וַיְמַלֵּא אֶת-יָדֹו, וַיְהִי כְּהֲנִי בָמוֹת.</p>	<p>33 After this thing Jeroboam returned not from his evil way, but made again from among all the people priests of the high places; whosoever would, he consecrated him, that he might be one of the priests of the high places.</p>
<p>לד וַיְהִי בְּדָבָר הַזֶּה, לְחַטְאֵת בַּיִת יִרְבָּעָם; וַלְהַכְחִיד, וַלְהַשְׁמִיד, מֵעַל, פְּנֵי הָאֲדָמָה. {פ}</p>	<p>34 And by this thing there was sin unto the house of Jeroboam, even to cut it off, and to destroy it from off the face of the earth. {P}</p>

Why wouldn't he just give in?

8. Malbim 13:33

לא שב מדרכו הרעה וחז"ל במליצתם אמרו אחר שתפס הקב"ה לירבעם בבגדו וא"ל חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן, א"ל מי בראש, א"ל בן ישי בראש א"ל אי הכי לא בעינא, ר"ל שמה שבא אליו איש האלהים בעת עמדו על המזבח תפסו בבגדו לעכב בגידתו ומעשיו הרעים, ובמה שרפא את ידו שהיה אות שיקבלהו בתשובה כנ"ל רמז לו שיטייל בגן עדן עם בן ישי, והטעם שלא שב היה מפני הכבוד המדומה שירא שבן ישי יהיה בראש אם יעלה לירושלים והוא יהיה במדרגה אחריו,